

На основу члана 83. тачка 3. Устава Републике Србије, доносим

Указ о проглашењу Закона о платама у државним органима и јавним службама

Проглашава се Закон о платама у државним органима и јавним службама, који је донела Народна скупштина Републике Србије, на седници Седмог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2001. години, 13. јуна 2001. године.

ПР број 30

У Београду, 14. јуна 2001. године

Председник Републике,
Милан Милутиновић, с. р.

Закон о платама у државним органима и јавним службама

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 34/2001 од 18.6.2001. године. Од 1.1.2007. године престао да се примењује на државне службенике и намештенике - види: [чл. 58. ст. 1. Закона - 62/2006-12. Престале да важе 1.1.2010. године одредбе у делу који се односи на начин утврђивања плата, додатака и накнада судија - види: \[чл. 106. став 1. Закона - 116/2008-11. и одредбе у делу који се односи на начин утврђивања плата, додатака и накнада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца - види: \\[чл. 139. Закона - 116/2008-27. Види: \\\[Одлуку УС РС, ГУз 227/2009 - 35/2010-109.\\\]\\\(#\\\)\\]\\(#\\)\]\(#\)](#)

Члан 1.

Овим законом уређује се начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања:

1) председника Републике, председника и потпредседника Народне скупштине, председника и заменика председника посланичке групе, председника и заменика председника сталног радног тела Народне скупштине, народног посланика на сталном раду у Народној скупштини, чланова Владе Републике Србије (у даљем тексту: Влада), судија Уставног суда, других изабраних лица и именованих, постављених и запослених лица у

министарствима, посланичким организацијама, судовима, јавним тужилаштвима, Републичком јавном правобранилаштву, органима за прекршаје и у службама Народне скупштине, председника Републике, Владе и Уставног суда;

2) изабраних, постављених и запослених лица у органима и организацијама територијалне аутономије и локалне самоуправе;

3) запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе;

4) запослених у јавним службама које се финансирају из доприноса за обавезно социјално осигурање;

5) запослених у организацијама обавезног социјалног осигурања.

+ Судска пракса

+ Правна мишљења

Члан 2.

Плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених из члана 1. овог закона утврђују се на основу:

1) основице за обрачун плата (у даљем тексту: основица);

2) коефицијента који се множи основицом (у даљем тексту: коефицијент);

3) додатка на плату;

4) обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате, у складу са законом.

+ Судска пракса

+ Правна мишљења

Члан 3.

Основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посленике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије.

Основицу за обрачун и исплату плата за председника Републике, народне посленике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне скупштине Републике Србије утврђује Административни одбор Народне скупштине, у складу са средствима обезбеђеним у буџету Републике Србије.

+ Правна мишљења

Члан 4.

Коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему.

Коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

+ Види:

[Одлуку УС РС - 35/2010-109.](#)

+ Судска пракса

+ Правна мишљења

Члан 5.

Додатак на плату припада за:

- 1) време проведено у радном односу (минули рад);
- 2) дежурство и друге случајеве рада дужег од пуног радног времена одређене прописима (прековремени рад);
- 3) рад на дан државног и верског празника;
- 4) дневну накнаду за повећане трошкове рада и боравка на терену (теренски додатак);
- 5) рад ноћу (између 22,00 и 6,00 часова наредног дана), ако такав рад није вреднован при утврђивању коефицијента.

Додатак на плату из става 1. овог члана обрачунава се и исплаћује у висини утврђеној Општим колективним уговором.

+ Правна мишљења

Члан 6.

Плата утврђена у смислу члана 2. овог закона исплаћује се за рад у пуном радном времену, односно радном времену које се сматра пуним.

Члан 7.

Коефицијенти за обрачун и исплату плата изабраних лица из члана 1. тачка 1) овог закона износе:

- 15,00 за председника Републике;
- 12,00 за председника Народне скупштине и председника Владе;
- 10,50 за потпредседника Народне скупштине, потпредседника Владе, председника Уставног суда и председника Врховног суда;
- 10,20 за министра, Републичког јавног тужиоца и судију Уставног суда;
- 9,60 за председника Вишег привредног суда;
- 9,40 за председника сталног радног тела Народне скупштине, председника посланичке групе, судију Врховног суда и заменика Републичког јавног тужиоца;
- 9,00 за судију Вишег привредног суда;
- 8,80 за заменика председника сталног радног тела Народне скупштине и заменика председника посланичке групе;
- 8,60 за народног посланика на сталном раду у Народној скупштини;
- 8,30 за председника окружног суда и окружног јавног тужиоца;
- 7,80 за председника привредног суда;
- 7,50 за судију окружног суда, заменика окружног јавног тужиоца, председника општинског суда, општинског јавног тужиоца и судију привредног суда;
- 6,90 за судију општинског суда и заменика општинског јавног тужиоца.

+ Судска пракса

Члан 8.

Коефицијенти за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених из члана 1. тач. 1), 3), 4) и 5) овог закона утврђују се актом Владе.

Актом Владе из става 1. овог члана запослени се разврставају у платне разреде, према звањима, занимањима или пословима.

+ Судска пракса

+ Правна мишљења

Члан 9.

Коефицијенти за обрачун и исплату плата изабраних лица у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе утврђују се највише до коефицијената утврђених овим законом, и то:

1) за изабрана лица у органима територијалне аутономије и граду Београду - највише до коефицијента за обрачун и исплату плате потпредседника Народне скупштине;

2) за изабрана лица у градовима - највише до коефицијента за обрачун и исплату плате председника сталног радног тела Народне скупштине;

3) за изабрана лица у општинама са преко 60.000 становника - највише до коефицијента за обрачун и исплату плате народног посланика на сталном раду у Народној скупштини;

4) за изабрана лица у осталим општинама - највише до 90% коефицијента за обрачун и исплату плате народног посланика на сталном раду у Народној скупштини.

Коефицијенти за обрачун и исплату плата постављених лица у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе утврђују се највише до коефицијената утврђених актом Владе из члана 8. овог закона, и то:

1) за постављена лица у органима територијалне аутономије и граду Београду - највише до коефицијента за обрачун и исплату плате функционера који руководи посебном организацијом;

2) за постављена лица у градовима највише до коефицијента за обрачун и исплату плате секретара министарства;

3) за постављена лица у општинама са преко 60.000 становника - највише до коефицијента за обрачун и исплату плате начелника округа;

4) за постављена лица у осталим општинама - највише до 90% коефицијента за обрачун и исплату плате начелника округа.

Коефицијенти за обрачун и исплату плата запослених у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе утврђују се највише до коефицијента утврђеног актом Владе из члана 8. овог закона за самосталног стручног сарадника у државним органима.

+ Судска пракса

+ Правна мишљења

Члан 10.

Звања и занимања запослених у државним органима која су на основу одредаба Закона о радним односима у државним органима утврђена посебним прописима уподобљавају се звањима и занимањима утврђеним тим законом, полазећи од сложености послова, одговорности и услова за њихово обављање.

Коефицијенти за та звања и занимања утврђују се у висини коефицијената утврђених актом Владе из члана 8. овог закона за звања и занимања којима су уподобљени.

Члан 11.

Изабрано, именовано и постављено лице и запослени из члана 1. овог закона имају право на накнаду плате и друга примања у висини утврђеној актом Владе, ако посебним законом није друкчије одређено.

До доношења акта Владе из става 1. овог члана накнада плате и друга примања оствариваће се у складу са актима донетим до дана ступања на снагу овог закона, осим у делу који је у супротности са одредбама овог закона.

+ Судска пракса

Члан 12.

Јавне службе које остваре приходе који нису јавни приходи у смислу Закона о јавним приходима и јавним расходима, могу увећати плате утврђене у складу са овим законом и актом Владе из члана 8. овог закона до висине оствареног прихода, а највише до 30% по запосленом.

+ Правна мишљења

Члан 13.

За изабрано, именовано и постављено лице и запосленог који за пуно радно време, до примене коефицијената према чл. 7, 8. и 9. овог закона, остварује плату увећану по основу додатка за исхрану у току рада и месечног износа регреса за годишњи одмор утврђеног актом Владе, у већем износу од плате обрачунате по одредбама овог закона, исплата плате вршиће се у затеченом износу све док плата која му припада по одредбама овог закона не достигне тај износ, а најдуже до 31. децембра 2001. године.

Члан 14.

Ако је до дана ступања на снагу овог закона исплаћен додаток на име регреса за коришћење годишњег одмора за 2001. годину, обрачун и исплата плате по одредбама овог закона и акта Владе из члана 8. овог закона умањује се сразмерно месечно до укупног износа исплаћеног регреса.

Умањење обрачуна и исплате плате из става 1. овог члана извршиће се до 31. децембра 2001. године.

Члан 15.

Даном ступања на снагу овог закона, престају да важе:

1) члан 9. став 1. Закона о посебним правима и дужностима председника Републике ("Службени гласник РС", бр. 49/99 и 11/2001);

2) чланови 38-41, чл. 44-49, члан 50. став 2. у делу који се односи на накнаду за регресирање годишњег одмора и отпремнину поводом пензионисања, члан 51. став 1. у делу који се односи на накнаду за исхрану у току рада, члан 74. став 2. у делу који се односи на разврставање у платне групе и у делу који утврђује основицу за обрачун плата и највишу плату у органима аутономних покрајина, градова и општина, члан 75. Закона о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", бр. 48/91, 66/91, 44/98 и 49/99);

3) чланови 6, 8. и 8а Закона о примањима народних посланика у Народној скупштини Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 7/91, 22/91, 28/91, 48/91, 68/91 и 44/98);

4) члан 340. став 2. Закона о извршењу кривичних санкција ("Службени гласник РС", број 16/97);

5) члан 47. Закона о условима за обављање промета робе, вршењу услуга у промету робе и инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр. 39/96, 20/97 и 46/98);

6) члан 131. став 3. Закона о државном премеру и катастру и уписима права на непокретностима ("Службени гласник РС", бр. 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 12/96 и 15/96);

7) члан 35. став 2. и члан 36. Закона о контроли, утврђивању и наплати јавних прихода ("Службени гласник РС", бр. 76/91, 20/93, 37/93, 39/93, 53/93, 67/93, 45/94, 52/96, 42/98, 18/99, 33/99 и 52/2000);

8) члан 51. ст. 2. и 3. Закона о судским таксама ("Службени гласник РС", бр. 28/94, 53/95 и 16/97).

Члан 16.

Овај закон ступа на снагу 1. јула 2001. године.

ИЗМЕНЕ

Члан 58. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника

*Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 62/2006
од 19.7.2006. године.*

Члан 58.

Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број 34/01) и Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата изабраних, постављених и запослених лица ("Службени гласник РС", број 95/05 - пречишћен текст) престају да се примењују на државне службенике и намештенике 1. јануара 2007. године.

Члан 106. став 1. Закона о судијама

*Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр.
116/2008 од 22.12.2008. године.*

Члан 106.

Даном почетка примене овог закона престају да важе одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 34/01, 62/06 - др. закон и 63/06 - исправка др. закона) у делу који се односи на начин утврђивања плата, додатака и накнада судија.

Члан 139. Закона о јавном тужилаштву

*Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр.
116/2008 од 22.12.2008. године.*

Члан 139.

Даном почетка примене овог закона престају да важе одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 34/01, 62/06 - др. закон и 63/06 - исправка др. закона) у делу који се односи на начин утврђивања плата, додатака и накнада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

Уставни суд у саставу: председник др Боса Ненадић и судије др Оливера Вучић, др Марија Драшкић, Весна Илић-Прелић, др Агнеш Картаг-Одри, Катарина Манојловић-Андрић, др Драгиша Слијепчевић, др Драган Стојановић и Предраг Ћетковић, на основу члана 167. став 1. тачка 1. Устава Републике Србије, на седници одржаној 19. новембра 2009. године, донео је

Одлуку

*Одлука је објављена у "Службеном гласнику РС", бр.
35/2010 од 26.5.2010. године.*

Одбија се предлог за утврђивање неуставности одредбе члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број 34/01).

Образложење

Уставном суду поднет је предлог за оцену уставности одредбе члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број 34/01) и то у односу на одредбу члана 21. став 3. Устава Републике Србије. У предлогу се наводи да је оспореном одредбом Закона предвиђено да коефицијент за утврђивање плата запослених у државним органима и јавним службама садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, иако је одредбом става 1. истог члана одређено да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему. По мишљењу предлагача, будући да су право на додатак на име накнаде за исхрану у току рада и право на регрес за годишњи одмор права која произлазе из радног односа, односно изводе се из права на годишњи одмор и из ефективног присуства на раду, то она не могу бити садржана у коефицијенту за утврђивање плате радницима у државним органима и јавним службама. Предлагач сматра да су елементи коефицијента за обрачун плата утврђени одредбом члана 4. став 1. Закона мерљиве категорије и да се могу применити на свако радно место, односно сваког запосленог, док су додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора немерљиве категорије и "само се декларативно исказују, а не номинално приликом обрачуна зараде запослених у државним органима и јавним службама". На овај начин, по мишљењу предлагача, оспорена одредба члана 4. став 2. Закона ставља у међусобно неравноправан положај раднике државних органа и јавних служби, јер не садржи критеријуме и мерила за обрачун ових накнада за сваког запосленог, као и у неравноправан положај запослене у државним органима у односу на остале запослене који, у смислу члана 118. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 и 61/05), имају поред права на зарadu и посебно право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и право на регрес за коришћење годишњег одмора, што чини оспорену одредбу Закона несагласном одредби члана 21. став 3. Устава.

У поступку пред Уставним судом утврђено је следеће:

Одредбом члана 21. став 3. Устава Републике Србије, у односу на коју се оспорава одредба члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број 34/01), забрањује се свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета. Такође, одредбом члана 60. став 1. Устава утврђено је да се право на рад јемчи у складу са законом.

Одредбом члана 4. став 1. Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број 34/01) прописано је да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, док је оспореном одредбом члана 4. став 2. Закона предвиђено да коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току дана и регреса за коришћење годишњег одмора. Наведени Закон у целини престао је да се примењује на државне службенике и намештенике 1. јануара 2007. године, сагласно одредби члана 58. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", број 62/06), али се и даље примењује на запослене у јавним службама, органима и организацијама територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе и запослене у организацијама обавезног социјалног осигурања.

Закон о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 и 61/05) којим су уређена права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада, у члану 118. тач. 5) и 6) утврђује право запосленог на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, између осталог, и за исхрану у току рада, као и за регрес за коришћење годишњег одмора. Сагласно члану 2. став 2. овог закона, његове одредбе се примењују на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако (посебним) законом није друкчије одређено.

Иако предлагач не наводи у односу на које Уставом зајемчено право би оспореном одредбом Закона било повређено уставно начело забране дискриминације, Уставни суд је оценио да се питање евентуалне дискриминације може поставити само у односу на

остваривање зајемченог права на рад. С обзиром на то да се, сагласно одредби члана 60. став 1. Устава, право на рад остварује у складу са законом, Уставни суд налази да је законодавац слободан да се определи да ли ће права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада, за све запослене у Републици Србији уредити Законом о раду, као општим прописом који представља законски основ за остваривање Уставом зајемченог права на рад, или ће остваривање овог права уредити и посебним законима, за поједине категорије запослених. Уколико се законодавац определи за друго решење, као што је то учињено у конкретном случају, Уставни суд указује да је за оцену постојања повреде начела забране дискриминације, са уставноправног становишта, од значаја да ли је остваривање појединих права из рада и по основу рада која су предвиђена општим прописима, обезбеђено и другим категоријама запослених на које се примењују посебни прописи и то тако да сва лица која припадају тој категорији запослених која се налазе у истој правној ситуацији, право остварују на исти начин.

Оцењујући оспорену одредбу Закона, Уставни суд је утврдио да је остваривање права на накнаду за исхрану у току рада и права на регрес за коришћење годишњег одмора, а која неспорно представљају права по основу рада и која су предвиђена одредбама члана 118. тач. 5) и 6) Закона о раду, обезбеђено и Законом о платама у државним органима и јавним службама, за запослене на које се примењују одредбе овог закона.

Са друге стране, тумачењем одредаба члана 4. Закона у целини, Уставни суд је утврдио да нису прихватљиви наводи предлагача да коефицијент на основу кога се утврђује плата запосленог не може садржати додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, како је то предвиђено оспореном одредбом, јер према одредби става 1. истог члана Закона коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, а наведени додатак се не може довести у везу са прописаним критеријумима од којих зависи висина коефицијента. Ово из разлога што је из језичког и граматичког тумачења оспорене одредбе става 2. члана 4. Закона неспорно да законодавац накнаде по основу исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора није ни довео у везу са критеријумима из става 1. члана 4. Закона, већ је прописао да коефицијент садржи и додатак на име ових накнада. Из тога, по оцени Суда, произлази да се коефицијент, као један од елемената на основу кога се утврђује плата запосленог, не састоји само од елемената који су резултат примене критеријума из става 1. овог члана, већ и од додатка из оспорене одредбе става 2. истог члана Закона. Полазећи од наведеног, Уставни суд налази да се оспореном одредбом Закона не мења смисао одредбе става 1. члана 4, како то налази предлагач. Са друге стране, Суд оцењује да је ствар опредељења законодавца да ли ће прописати да се право на накнаду за исхрану у току дана и регрес за коришћење годишњег одмора обрачунава и исплаћује као посебна накнада, или ће право на ове накнаде, а које по основу рада припадају сваком запосленом, бити исказано као саставни део коефицијента сваког запосленог. У том смислу Уставни суд констатује да питање начина нормативног уобличавања, формулисања и исказивања појединих законских решења, односно неуједначеног и неистоветног нормативног обликовања појединих права у два или више закона нашта се указује у иницијативи, јесте питање законодавне технике о чијој примени се стара законодавац. С обзиром на надлежност Уставног суда утврђену одредбама 167. Устава, оцена целисходности номотехничког обликовања појединих законских решења и њиховог правно техничког извођења не подлеже уставносудској контроли.

Имајући у виду да се, са једне стране, оспорена одредба на исти начин примењује на све запослене чије се плате уређују Законом о платама у државним органима и јавним службама, а који се тиме налазе у истој правној ситуацији, као и да се, са друге стране, одредбама Закона о раду (члан 118. тач. 5) и 6)) само предвиђа да запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и на регрес за коришћење годишњег одмора, и то "у складу са општим актом и уговором о раду", без подробнијег законског уређивања начина обрачуна ових накнада, Уставни суд је утврдио да оспореном одредбом члана 4. став 2. Закона није повређен принцип забране дискриминације из члана 21. став 3. Устава, како са

становишта међусобног положаја запослених који припадају категоријама на које се Закон примењује, тако ни са становишта њиховог положаја у односу на остале запослене на које се примењује Закон о раду. Стога је Суд поднети предлог одбио као неоснован.

На основу изнетог и одредбе члана 45. тачка 14) Закона о Уставном суду ("Службени гласник РС", број 109/07), Уставни суд је одлучио као у изреци.

Иуз број 227/2009

Председник Уставног суда,

др **Боса Ненадић**, с.р.